

ROMÂNIA

ASOCIAȚIA CADRELOR DE CHIMIE MILITARĂ
ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE
„COSTIN D. NENIȚESCU”

MESAJUL

ASOCIAȚIEI CADRELOR DE CHIMIE MILITARĂ ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE “COSTIN D. NENIȚESCU”

adresat CHIMIȘTILOR MILITARI, activi, în rezervă și în retragere,
oriunde s-ar afla DOMNIILE LOR,

cu ocazia împlinirii a 96 ani de la înființarea Trupelor Chimice - “APĂRARE C.B.R.N.”

15.05.1923 – 15.05.2019

Este arhicunoscut că “arma chimică”, în accepțiunea modernă, a apărut în timpul primului război mondial, odată cu folosirea “gazelor de luptă”, în scopul nimicirii forței vii.

La intrarea României în război, în 1916, întrebuițarea acestei arme pe diferite teatre de operațiuni era în plină evoluție, ceea ce a determinat apariția în armatele beligerante a unor formațiuni și servicii specializate, responsabile cu întrebuițarea gazelor de luptă, precum și de realizare a măsurilor de protecție.

Primul atac cu gaze pe frontul român a fost înregistrat pe 2 septembrie 1916, la marginea satului ORLAT, jud.SIBIU, în pregătirea bătăliei de la SIBIU (13/26-15/28 septembrie 1916) – Armata 9 germană a folosit proiectilele de artilerie încărcate cu o substanță iritant-lacrimogenă determinând înlocuirea unui regiment de infanterie cu un regiment de grăniceri.

La 28 aprilie 1917, lt.col.medic Laurențiu Bârzotescu – șeful de stat major al Serviciului Sanitar al Armatei, a editat „Instrucțiuni asupra protecțiunii împotriva gazelor asfixiante”; în 1922, acesta consemnând:

“În primăvara anului 1917, fiind șef de stat major al serviciului sanitar al armatei de operații am fost însărcinat cu întocmirea unor instrucțiuni pentru apărarea contra gazelor. Ajutat de locotenentul de rezervă Meteș, care știa rusește și de farmacistul căpitan de rezervă Liwowsky, și studiind organizarea acestui serviciu la armata rusească, care în această privință era foarte bine organizată și înzestrată din belșug cu material de protecțiune contra gazelor, am întocmit “Instrucțiuni privitoare la atacul cu gaze și apărarea contra gazelor asfixiante”, care s’a distribuit la trupe.

S’a înființat apoi o Școală la Iași cu un poligon la Copou, unde s’a experimentat cu ofițeri și gradați de la corpurile de trupă și s’au învățat aceste mijloace de apărare. Același lucru s’a făcut apoi la Centrul de Instrucție al Armatei a II-a la Bacău.

În cuprinsul cărții “Gazele ca mijloc de luptă. Întrebuițarea lor în Războiul 1914-1918. Atacul cu gaze și apărarea contra gazelor”–București, Tipografia Gutenberg, 1922” autorul explică:

“La noi, la începutul războiului procurarea materialului de protecție și darea de instrucțiuni privea Direcția Armamentului.

În vara anului 1917 (29 mai), întreaga chestiune a apărării contra gazelor a fost trecută asupra Statului Major al Serviciului Sanitar al Armatei de Operații plecând de la principiul că instrucția trupei în întrebuițarea mijloacelor de protecție contra gazelor constituie o ramură a instrucției militare a trupei, care trebuie să privească pe comandanții de pe toate treptele, astfel că Marele Cartier General a despărțit atribuțiile ”

La 31 mai 1917, Ministerul de Război hotărăște ca pe lângă Direcțiunea Generală a Munițiilor, condusă de inginerul Anghel Saligny, să se înființeze SERVICIUL DE STUDII AL PROTECȚIEI CONTRA GAZELOR ASFIXIANTE, care să aibă în componere un Laborator pentru studiul gazelor asfixiante și un Atelier de reparat măști. La conducerea acestui serviciu a fost numit profesorul universitar doctor Nicolae Costăchescu, șeful Laboratorului de chimie organică al Universității din Iași;

Ordinul Circular no.12071 este primul ordin transmis în întreaga armată română pentru aplicarea prescripțiilor din broșura “Instrucțiuni privitoare la atacul cu gaze și apărarea contra gazelor asfixiante” întocmite de locotenent-colonelul Laurențiu Bârzotescu, șeful statului major al Serviciului Sanitar al Armatei de Operații și aprobate de gl.c.a.adj.Constantin Prezan, șeful Statului Major General al Armatei.

ROMÂNIA

ASOCIAȚIA CADRELOR DE CHIMIE MILITARĂ
ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE
„COSTIN D. NENIȚESCU”

Ordinul Circular no.12071 din 26 octombrie 1917

“Am onoarea a vă ruga să binevoiți a lua măsuri ca prescripțiunile din broșura “Instrucțiuni privitoare la atacul cu gaze și apărarea contra gazelor asfixiante” să fie studiate cât mai temeinic de ofițeri din Comandamentul Dv. și aplicate cât mai grabnic.

Pentru aplicarea acestor instrucțiuni, pentru adunarea, controlul și păstrarea materialului de apărare individuală și colectivă se vor organiza:

La Regiment: O echipă de apărare contra gazelor asfixiante. Această echipă va fi compusă, la fiecare regiment de infanterie, artilerie și cavalerie din: un ofițer și câte un gradat sau soldat inteligent și cu știință de carte, pentru fiecare companie, baterie, escadron.

La Divizie: Un ofițer – la biroul operații – va fi special însărcinat cu măsurile de apărare contra gazelor în sectorul diviziei.

La Armată: Un ofițer (combatant, sanitar sau asimilat)

La Marele Cartier General (Serviciul Sanitar): Va funcționa un birou

Pentru formarea de instructori și șefi de echipe la corpuri, precum și aplicarea instrucțiunilor privitoare la atacul și apărarea contra gazelor, va înființa cursuri periodice, la care va chema ofițerii și gradații destinați a fi întrebuințați ca instructori.

Șeful de stat major al serviciului sanitar va conduce lucrările biroului de la M.C.G., echipele chimico-tehnice. cursurile de instructori și are obligația de a controla existența, situația materialului de apărare contra gazelor, cunoșterea întrebuințării lui, organizarea serviciului de apărare la divizii și pe poziții.

Din Înalt Ordin/Șeful Statului Major General al Armatei/General de Corp de Armată Adjutant/General PREZAN”

Principalul efect al înființării serviciului de apărare contra gazelor în toamna anului 1917 l-a reprezentat creșterea considerabilă a capacității de luptă a armatei române în condițiile întrebuințării de către inamic a substanțelor toxice de luptă.

În contextul politic, economic și militar, existent în lume după Primul Război Mondial, sau Marele Război cum a fost numit, când principalele armate își reorganizează serviciile de profil chimic, unele în mod fățiș – SUA, Rusia, Italia, Franța, Polonia etc.- altele camuflat – Anglia, Germania, când industriile chimice din multe state cunoșteau ritmuri accelerate de dezvoltare, era firesc ca și în armata română să apară problema perfecționării organizării apărării împotriva gazelor de luptă.

La începutul anului 1922, în cadrul Direcției a XI-a Tehnică Superioară, din Ministerul de Război, înființată în iunie 1920, s-a analizat problema armeei chimice în ansamblul său, subliniindu-se necesitatea pregătirii armatei pentru a face față unui eventual război chimic.

Secția I Tehnică din cadrul Direcției a fost însărcinată să studieze toate aspectele organizării unui serviciu specializat în armata română. Prima acțiune a reprezentat-o efectuarea unei vizite de documentare în Polonia în mai 1922.

Delegația compusă din lt.col. George E. Popescu (artilierist) și lt.col.farm. dr. Alexandru Ionescu-Matiu a studiat timp de o lună de zile organizarea serviciului de gaze, luând la cunoștință de activitatea Institutului de Gaze și Școlii de Gaze din Warșovia, precum și a Atelierului de măști din Zegrze.

La înapoiere, pe baza documentării și a specificului armatei române, delegația a prezentat propuneri de constituire a unor instituții și unități specializate (laboratoare de gaze, școală de gaze, baterie de gaze, atelier de repararea și verificarea măștilor), precum și privind introducerea instrucției de specialitate la toate unitățile și instituțiile militare.

Prin Decizia Ministerială nr.297 din 8 mai 1923, publicată în Monitorul Oastei nr.28/1923 s-a înființat **Comitetul Consultativ de Gaze.**

ROMÂNIA

ASOCIAȚIA CADRELOR DE CHIMIE MILITARĂ
ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE
„COSTIN D. NENIȚESCU”

“Având în vedere propunerile Marelui Stat Major prin referatele nr. 123/1923, nr.1994/1922 și nr.135/1923 ale Direcției a XI-a Tehnică Superioară din Ministerul de Războiu

Decid:

Art.1. – Toate chestiunile privitoare la pregătirea armatei pentru eventualitățile războiului chimic vor depinde de Direcția a XI-a Tehnică Superioară din Ministerul de Războiu, care va studia de acord cu Marele Stat Major, după ce va lua și avizul Comitetului Consultativ arătat la articolul 2.

Art.2. – La Direcția a XI-a Tehnică Superioară va funcționa un COMITET CONSULTATIV pentru chestiunile tehnice privitoare la războiul chimic, după cum urmează:

- directorul superior al Direcției a XI-a Tehnică Superioară, ca președinte;
- patru profesori universitari chimiști;
- șeful laboratorului special al gazelor de luptă;
- un chimist de la acel laborator, ca membri.

Art.3. – Acest comitet se va întruni după necesități la Direcția a XI-a Tehnică Superioară la cererea președintelui și-și va consemna încheierile prin procese-verbale.

Secretariatul comitetului va fi numit de către Direcția a XI-a Tehnică Superioară, care va hotărî și ședințele comune cu comitetul tehnic al său.
Ministrul de Războiu s.s. *Gl.Div. Mărdărăscu*”.

La 25 martie 1931, în conferință “Din problemele războiului chimic” expusă la Congresul Societății de Chimie din România, dr. Costin D Nenițescu remarcă:

“După descoperirea prafului de pușcă în secolul al XIII-lea, nici o altă invenție nu a produs schimbări atât de profunde în arta militară ca întrebuintarea mijloacelor chimice de luptă în războiul trecut.”

Promulgarea la 28 aprilie 1932, prin Înaltul Decret nr.1536/1932 a Legii nr.125 relativă la modificarea Legii de organizare a armatei, publicată în M.O. nr.132/1932 și promulgarea Legii relative la stabilirea cadrelor și efectivelor armatei din 4 mai 1932, publicată în M.O. nr.106 din 9 mai 1932, constituie consacrarea în terminologia militară românească a sintagmelor arma chimică (de sine stătătoare între celelalte arme, distinctă în cadrul armatei române), trupe chimice și ofiter chimist; culoarea acestui gen de armă fiind “galben-verzui”, iar semnul de armă – o mască contra gazelor.

Proliferarea noilor riscuri și amenințări amplifică aspectele de insecuritate ale mediului global astfel că, în perspectiva următorului deceniu, ordinea mondială va arăta sensibil diferit, în condițiile în care noua dinamică a relațiilor internaționale favorizează eforturile comunității euroatlantice care vizează construcția unui nou echilibru internațional, capabil să asigure expansiunea și consolidarea libertății și democrației.

În acest context, riscurile și amenințările la adresa securității naționale a României sunt percepute, în primul rând, din perspectiva posturii de țară membră a Alianței Nord-Atlantice și a Uniunii Europene.

În același timp, însă, o serie de amenințări noi, asimetrice, hibride, de natură militară și non-militară tind să sporească sub raportul gradului de pericol și al posibilității de producere și pot afecta grav starea de securitate a cetățenilor români sau a organizațiilor din care România face parte.

Combaterea terorismului și a proliferării armelor de distrugere în masă CBRNE reprezintă o prioritate a preocupărilor vizând pacea și securitatea statelor lumii, din cauza amplificării riscului de folosire irațională a rezultatelor dezvoltării științei și tehnologiei moderne.

În pofida unor progrese majore privind reducerea arsenalelor nucleare strategice și a unor succese importante obținute în implementarea acordurilor internaționale de neproliferare, pericolul distrugerii civilizației umane și a vieții, prin folosirea unor astfel de mijloace, se menține încă ridicat.

Sporesc, totodată, riscurile ca armele de distrugere în masă să facă joncțiunea cu terorismul internațional sau ca terorismul nuclear să fie promovat de regimuri iresponsabile.

Provocările secolului XXI nu numai că infirmă modul superficial al unora de abordare a misiunilor Apărării CBRNE, ci îi sporesc importanța.

ROMÂNIA

ASOCIAȚIA CADRELOR DE CHIMIE MILITARĂ
ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE
„COSTIN D. NENIȚESCU”

Razboiul din Golf, unde amenințarea ChBio a constituit un adevărat coșmar, actele teroriste chimice și biologice, comerțul ilicit cu substanțe radioactive, accentuate de îngrijorarea proliferării ADMCBRNE la un nivel fără precedent, au făcut ca Apărării C.B.R.N.E. să i se acorde o importanță deosebită, chiar preferențială și privilegiată în unele armate moderne.

Sperăm și dorim să fim una din acele armate moderne!

Luna mai este pentru noi o lună a aniversărilor:

- 95 de ani de la înființarea Trupelor Chimice;
- 87 de ani de la înființarea Bazei de Instrucție pentru Apărare CBRN;
- 15 ani de la participarea unei structuri de valoare companie – Compania 383 Ap.N.B.C.- în cadrul “Coalției împotriva Irakului” la singurul război în care a fost iminentă folosirea armelor chimică și biologică.

Raportul Comisiei Multinaționale de Evaluare, pe baza acțiunii în cadrul aplicației întrunite desfășurate pe data de 21.04.2003, consemna:

„Compania 383 Ap.N.B.C. este o unitate remarcabilă și bine condusă. Militarii și-au îndeplinit misiunile în condiții severe de căldură și însoțire. Unitatea este în măsură să execute misiuni de cercetare sau decontaminare pentru Forțele Aliate. Este o onoare să lucrezi cu astfel de profesioniști dedicați.”

Acești “profesioniști dedicați”, care sunt și printre dumneavoastră, au scris o pagină memorabilă în istoria Trupelor Chimice și în Cărțile de Onoare ale fiecărei unități care a contribuit cu efective la compunerea Companiei.

Aceste 3 aniversări vor fi pururi îngemănate, fiecare constituind un eveniment, iar împreună încununarea apoteotică a armii.

Să nu ne uităm patronii spirituali ai chimiștilor militari - **Sfinții Împărați Constantin și Maica sa Elena** care ne veghează și ne ocrotesc!

Un moment de aducere aminte și aprinderea candelii din suflet pentru toți făuritorii istoriei trupelor!

Folosesc acest prilej minunat, pentru a vă transmite gândurile bune de sănătate și viață lungă în deplinătate, precum și urările cele mai simțite din partea Asociației Cadrelor de Chimie Militară în Rezervă și în Retrageră “Costin D. Nenițescu” care are filiale și subfiliale în București, Buzău, Câmpulung Muscel, Huși, Iași și Vaslui cu peste 200 de membri.

De asemenea, vă fac cunoscută buna intenție și răbdarea excelențelor lor și seniorilor de a vă aștepta, ca în timp să vă alăturați dumnealor.

Împreună să purtăm mai departe tradițiile acestei arme de elită a Armatei României!

Să ne călăuzească dorința de a sluji cu devotament și responsabilitate ROMÂNIA și poporul său, dobândind vibrația unică sub tricolor!

LA MULȚI ANI onorați și stimați camarazi de armă!

LA MULȚI ANI tuturor doamnelor, domnișoarelor și domnilor, care provin/s-au confirmat/au lucrat în domeniul armii – unități, servicii, subunități, formațiuni etc..

PREȘEDINTELE

Asociația Cadrelor de Chimie Militară în Rezervă și în Retrageră

„Costin D. Nenițescu”

„Costin D. Nenițescu” brigadă (retr.) ing.

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Cristian GHEORGHIU